

Mr. van Domselaar geeft raad:

Pressiemiddelen bij wanbetaling

Onze economie verliest jaarlijks miljarden euro's als gevolg van rekeningen die niet betaald worden. Het gaat hierbij om openstaande rekeningen van consumenten, bedrijven en de overheid. Vooral bedrijven hebben hier veel last van.

Welke mogelijkheden heeft u als ondernemer om te voorkomen dat uw rekeningen onbetaald blijven? In deze bijdrage zal ik een overzicht geven van de meest voor de hand liggende pressiemiddelen die u kunt inzetten.

Verrekenen

Indien u een schuld heeft bij de wanbetaler, is het in bepaalde gevallen mogelijk om deze schuld te verrekenen met de vordering die u op deze partij heeft. Verrekenen is slechts mogelijk indien de vordering en de schuld in dezelfde vermogens vallen. Met andere woorden: als u een schuld heeft bij een besloten vennootschap, kunt u deze schuld niet verrekenen met een vordering op de bestuurder. Als u overgaat tot verrekenen, dient u de wederpartij (bij voorkeur schriftelijk) op de hoogte te stellen. Het is mogelijk dat de tussen u en de wederpartij gesloten overeenkomst de bevoegdheid tot verrekenen beperkt of uitsluit.

Retentierecht

Het retentierecht is een bevoegdheid die aan de schuldeiser toekomt om de nakoming van zijn verplichting tot afgifte van een zaak aan zijn schuldenaar op te schorten totdat zijn vordering wordt voldaan. Met andere woorden: indien een klant schoenen bij u heeft afgegeven om deze van nieuwe steunzolen te laten voorzien, dan geeft u de schoenen pas af aan de klant als de klant uw rekening heeft voldaan. U mag zich alleen op het retentierecht beroepen indien u een opeisbare vordering heeft. Dit betekent dat in ieder geval de betalingstermijn van uw declaratie verstreken dient te zijn.

Daarnaast dient voldoende samenhang te bestaan tussen de vordering die u heeft en de zaak die u onder zich houdt. Met andere woorden: wanneer uw klant niet betaalt voor de steunzolen, kunt u alleen het retentierecht uitoefenen over de schoenen. Het is niet toegestaan om het retentierecht uit te oefenen over de fiets van de klant, waarvoor een separate overeenkomst is gesloten inhoudende dat u (bijvoorbeeld) de fiets voorziet van pedalen die geschikt zijn voor aangepaste schoenen.

Dagvaarden

Indien de wanbetaler de nota niet wenst te voldoen, staat het u vrij een oordeel van de rechter te vragen. Het is bij vorderingen onder €25.000 niet verplicht een advocaat in te schakelen. De procedure wordt ingeleid met een dagvaarding. Deze dagvaarding dient u door de deurwaarder te laten betekenen aan de wanbetaler. In de dagvaarding legt u uit wat het conflict is en wat u wilt. De tegenpartij kan via een 'conclusie van antwoord' reageren. Vervolgens kan de rechter bepalen dat opnieuw een schriftelijke ronde wordt gehouden. In dat geval kunt u schriftelijk reageren op het verweer van de wanbetaler. Dit wordt 'conclusie van repliek' genoemd. Daarna biedt de rechter de tegenpartij de mogelijkheid om te reageren op uw schriftelijke reactie. Dit wordt 'conclusie van dupliek' genoemd. In plaats van een schriftelijke ronde is het mogelijk dat de rechter de partijen uitnodigt voor een zitting. Tijdens de zitting kan de rechter vragen stellen aan beide partijen en beproeven of zij bereid zijn om de zaak te schikken. Indien geen

Mr. R. van Domselaar is advocaat bij Amice Advocaten B.V., www.amice-advocaten.nl.

Tip:

Zorg ervoor dat u te allen tijde een sluitend dossier heeft. In het dossier dient in ieder geval de opdrachtbevestiging, factuur en aanmaning(en) aanwezig te zijn. Indien u geen sluitend dossier heeft, kan discussie ontstaan met de wanbetaler. De kans bestaat zelfs dat de wanbetaler misbruik van het rommelige dossier zal maken en uw vorderingen zal ontkennen.

schikking wordt getroffen tussen partijen, zal de rechter vonnis wijzen. Bent u het niet eens met het vonnis van de rechter en gaat uw zaak over een bedrag van meer dan €1.750, dan kunt u in hoger beroep gaan bij het gerechtshof. Dit moet u binnen drie maanden na de uitspraak doen. De dagvaarding in hoger beroep dient door een advocaat te worden ingesteld.

Beslaglegging

Om uiteindelijk uw vordering te incasseren, is het mogelijk om beslag te leggen. Er bestaan twee soorten beslagleggingen, namelijk conservatoir en executoriaal beslag. Bij conservatoir beslag wordt beslag gelegd voorafgaande aan of tijdens een gerechtelijke procedure. Het doel van een conservatoir beslag is te voorkomen dat de wanbetaler bepaalde goederen wegmaakt, voordat de rechter uitspraak heeft gedaan. Via een verzoekschrift wordt aan de rechtbank verzocht om conservatoir beslag te mogen leggen. De rechter geeft vervolgens verlof voor het leggen van conservatoir beslag op bijvoorbeeld een bankrekening of een auto. Nadat het verlof is verleend en het beslag wordt gelegd, moet u tijdig overgaan tot het instellen van de eis in de hoofdzaak. Uitgangspunt is dat de termijn voor het instellen van de eis in de hoofdzaak wordt vastgesteld op veertien dagen na het leggen van beslag.

Bij executoriaal beslag is er een uitspraak van de rechter geweest, waarin staat dat de wanbetaler ten onrechte de nota niet heeft voldaan. Met deze gerechtelijke uitspraak kunt u de deurwaarder verzoeken om het openstaande bedrag bij de wederpartij te innen. De deurwaarder zal vervolgens het vonnis van de rechtbank betekenen aan de wederpartij en hem verzoeken om binnen enkele dagen het openstaande bedrag aan u te voldoen. Indien de wederpartij niet aan deze sommatie voldoet, zal de deurwaarder overgaan tot het leggen van executoriaal

beslag. De deurwaarder kan bijvoorbeeld beslag leggen op een bankrekening of op een auto. De auto kan vervolgens via een executoriale veiling worden verkocht.

Wat als de wanbetaler inmiddels is overleden?

Het is mogelijk dat de wanbetaler inmiddels is overleden. In dat geval ontstaat er een nalatenschap, die kan bestaan uit vermogen of schulden. De erfgenamen kunnen de nalatenschap op verschillende manieren aanvaarden. Zo kan sprake zijn van een volledige of beneficiaire aanvaarding of afwijzing van de erfenis. Bij beneficiaire aanvaarding aanvaarden de erfgenamen het vermogen, maar niet de schulden. In dat geval dienen eerst de schulden te worden afgelost, waarna het resterende deel wordt uitgekeerd aan de erfgenamen. Bij een volledige aanvaarding door de erfgenamen heeft u een sterke positie, omdat u de schuld kunt verhalen op de erfgenamen. Bij een beneficiaire aanvaarding door de erfgenamen ziet uw positie er minder rooskleurig uit, omdat er een vereffenaar wordt aangesteld. De vereffenaar heeft onder meer tot taak een boedelbeschrijving op te maken. In de boedelbeschrijving worden alle bezittingen en schulden van de erflater beschreven. Vervolgens wordt de boedelbeschrijving bij de boedelnotaris of bij de griffie van de rechtbank gedeponeerd. Is de boedelbeschrijving positief (de nalatenschap is groter dan de bestaande schulden) dan dient u te worden opgeroepen. Op het moment dat sprake is van een negatieve nalatenschap (de schulden zijn hoger dan de nalatenschap) dient de kantonrechter op de hoogte gesteld te worden. De kantonrechter bepaalt de verdere procedure. De kantonrechter kan bijvoorbeeld bepalen dat u en de andere schuldeiser via de krant worden opgeroepen om zich voor een bepaalde datum te melden. Daarna wordt er een schuldeiserslijst gepubliceerd en wordt de nalatenschap verdeeld door de kantonrechter.